

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА
СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

НАУКОВИЙ ПОШУК МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Психологічні науки

Збірник наукових праць студентів

№ 9, 2012

Частина II

Луганськ
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
2012

У збірнику розкриваються напрямки наукових досліджень студентів з психологічних наук.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 11 від 25 травня 2012 р.)

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Члени редколегії:

проф. Чернобровкін В. М.

доц. Пашко Т. А.

доц. Бистрова Ю. О.

доц. Макаров В. І.

доц. Репкіна Н. В.

ст. викл. Лазарева І. А.

асист. Звонюк Д. О.

Відповідальні за випуск:

доц. Пашко Т. А.

асист. Звонюк Д. О.

Видавництво Державного закладу

“Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. Тел./факс: (0642) 58-03-20

e-mail: alma-mater@list.ru

© ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012

Пробл

Айвазян М. В. Проявлен

толерантності у подрост

Барбашова О. Особлив

віці в різних системах на

Бежовець М. М. Пер

підлітками в міжособист

Бондарева Н.С. Цінні

розвивального навчання.

Жеболовська Ю.Ю. Д

молодших школярів 6-7

Жогла А. М. Мотива

життєвих цілей старшокл

Зінкіна К. Г. Особлив

юнацькому віці.....

Зуган І. В. Психолого-п

дошкільного навчальног

Махукова Д. Н. Особе

старшекласника в разні

Мирошниченко С. О.

ігрових тренінгових мет

Мокроусова А. С.

занимаються екстремаль

Олинцова М. В. Диагно

младшого школьного во

Пономаренко Т. А. П

втечі з навчальних закла

Попова О. Н. Влияние

в младшем школьном во

Семисенко А.С. Особ

алкоголізації серед підл

Сеньовская Д. В. Впли

Соболева А. В. Преод

старшем школьном во

тренінга.....

Тетюра Н. В. Иссле

возрасте.....

Токмачева А. В. Осо

процесс принятия р

ситуациях.....

Шевченко Л. А. Особе

у подростков.....

Проблеми розвитку особистості

Айвазян М. В. Проявление конфликтности и ее взаимосвязь с уровнем толерантности у подростков.....	6
Барбашова О. Особливості потребова-мотеваційної сфери в юнацькому віці в різних системах навчання.....	11
Бежевець М. М. Психологічні особливості прояву толерантності підлітками в міжособистісному спілкуванні.....	16
Бондарева Н.С. Ціннісні орієнтації в юнацькому віці в системі розвивального навчання.....	20
Жеболовська Ю.Ю. Діагностика та корекція емоційної дезадаптації молодших школярів 6-7 років.....	25
Жогла А. М. Мотивація досягнення успіху як фактор реалізації життєвих цілей старшокласників.....	29
Зінкіна К. Г. Особливості сприйняття зовнішності іншої людини в юнацькому віці.....	36
Зуган І. В. Психолого-педагогічний супровід дітей в період адаптації до дошкільного навчального закладу.....	41
Махукова Д. Н. Особенности эмоционально- волевой сферы личности старшеклассника в разных системах обучения.....	46
Мирошниченко С. О. Розвиток особистісних якостей юнаків засобами ігрових тренінгових методів.....	51
Мокроусова А. С. Особенности личности подростков, которые занимаются экстремальными видами спорта.....	56
Олинцова М. В. Диагностика и коррекция агрессивного поведения детей младшего школьного возраста.....	63
Пономаренко Т. А. Психологічні особливості підлітків, схильних до втечі з навчальних закладів інтернатного типу.....	68
Попова О. Н. Влияние привязанности к матери на отношение с учителем в младшем школьном возрасте.....	73
Семисенко А.С. Особливості соціально-психологічної профілактики алкоголізації серед підлітків.....	81
Сеньовская Д. В. Вплив тривожності на агресивні прояви особистості.....	85
Соболева А. В. Преодоление негативных эмоциональных состояний в старшем школьном возрасте способами социально психологического тренинга.....	90
Тетюра Н. В. Исследование никотиновой аддикции в юношеском возрасте.....	99
Токмачева А. В. Особенности влияния эмоциональных факторов на процесс принятия решений старшеклассниками в проблемных ситуациях.....	105
Шевченко Л. А. Особенности становления и развития ролевых позиций у подростков.....	112

обровкін В. М.

о Т. А.

ова Ю. О.

ов В. І.

а Н. В.

азарева І. А.

ок Д.О.

о Т. А.

ок Д. О.

евченка”

) 58-03-20

Соціально-психологічні аспекти формування особистості

Алтунин М. С. Особенности лживого поведения представителей разных национальностей	118
Гаврилюк Е. В. Влияние карьерной ориентации женщины на воспитание детей в семье	124
Донець О. І. Динаміка образу «Я» людини, що пережила розлучення	130
Єфімова А. І. Влияние семьи на формирование гендерных стереотипов юношей.....	135
Журавель С. Динамика образа учителя в представлениях будущих учителей.....	141
Измалкова О. Е. Удовлетворенность различными сферами жизни во взрослом возрасте.....	145
Котевич А. І. Особливості соматизації у співробітників СБУ при впливі стресорів.....	152
Кочарова Э. Г. Влияние оптимистической жизненной позиции на удовлетворенность различными сферами жизни во взрослом возрасте.....	157
Купчан Е. А. Особенности проявления эгоизма в различных возрастных периодах (на примере подросткового возраста и ранней зрелости).....	164
Ланин С. А. Особенности саморазвития современных студентов.....	170
Малахова Н. Образ политического лидера в представлениях студенческой молодежи.....	177
Мельникова О. С. Вплив особливостей Я-концепції подружжя на задоволеність шлюбом в період дорослості.....	183
Новікова О. О. Вплив сформованості професійних психологічних якостей на ефективність проходження студентами різних видів психологічних практик.....	188
Олейникова Е. Н. Доминирующие формы страха у студенческой молодежи.....	194
Олійник О. В. Особливості диференціації «правди-брехні» в міжособистісному спілкуванні студентів.....	200
Проскуріна А. Г. Особливості особистісного реагування на тілесні вади.....	205
Проненко І. А. Влияние типа акцентуаций характера на переживание одиночества в подростковом возрасте	210
Семеніхіна Т.В. Психологічний аспект прояву агресії у подружніх стосунках.....	216
Саламанова А. В. Вплив рис особистості на адаптаційну поведінку студентів молодших курсів.....	220
Скосарь А. П. Творческое поведение в ситуации фрустрации.....	234
Терешкович Г. Р. Психологічні особливості долаючої поведінки в умовах надзвичайних ситуацій працівників гірничорятувальної служби України.....	240

Шкальна О. Деструктивні поведінки молодших класів.....
Якубець О. І. Особистісні аспекти управління.....

мування особистості

ия представителей разных	118
иентации женщины на	124
пережила розлучення	130
е гендерных стереотипов	135
представлениях будущих	141
ными сферами жизни во	145
бітників СБУ при впливі	152
жизненной позиции на	157
жизни во взрослом	164
в различных возрастных	170
ранней зрелости).....	170
нных студентов.....	177
ра в представлениях	183
онцепції подружжя на	188
есійних психологічних	194
дентами різних видів	200
страха у студнческой	205
ії «правди-брехні» в	210
реагування на тілесні	216
актера на переживание	220
агресії у подружніх	234
адаптаційну поведінку	240
рустрации.....	240
полаючої поведінки в	
чорятувальної служби	
.....	240

Шкальна О. Деструктивна професіоналізація майбутніх вчителів молодших класів.....	245
Якубець О. І. Особистісні особливості людей із захворюванням системи травлення.	249

Ядова). 10. Фроман Э. Десять ошибок, которые совершает человек. - М.: Педагогика. 2000. - 170 с. 11. Эйдемиллер Э. Г. Методы семейной диагностики и психотерапии. — М., 1996. 12. Эльконин Д. Б. Избранные психологические труды. - М.: Педагогика. 1989. - 555с. 13. <http://psylist.net/family/00056.htm>.

Гаврилюк Є. В. Вплив кар'єрної орієнтації жінки на виховання дітей у сім'ї

Стаття присвячена проблемі впливу кар'єрного зростання жінок на виховання дітей у сім'ї, яка вивчалася в контексті міжособистісних відносин матері і дитини. У ній аналізуються ключові поняття, такі як батьківська установка, стилі батьківського ставлення, кар'єра, кар'єрна орієнтація.

Ключові слова: виховання, жінки, кар'єрна орієнтація

Гаврилюк Е. В. Влияние карьерной ориентации женщины на воспитание детей в семье

Статья посвящена проблеме влияния карьерного роста женщин на воспитание детей в семье, которая изучалась в контексте межличностных отношений матери и ребёнка. В ней анализируются ключевые понятия, такие как родительская установка, стили родительского отношения, карьера, карьерная ориентация.

Ключевые слова: воспитание, женщины, карьерная ориентация

Gavrilyuk E. V. The influence of career orientation of women in the upbringing of children in the family

Articles posvyaschena problem karernoho Effect of growth for women of education children in the family, which will be in the context yzuchalas mezhlychnostnyh relations mother and rebënka. In neutron analyzyruyutsya Key concepts, such as a rodytelskaya setting, style, parent relations, Career, karernaya orientation.

Keywords: vspitanie, women, career rientatsiya

УДК 159.923.2:316.363.5

О. І. Донець

ДИНАМІКА ОБРАЗУ «Я» ЛЮДИНИ, ЩО ПЕРЕЖИЛА РОЗЛУЧЕННЯ

Актуальність та постановка проблеми. Україна є абсолютним лідером серед країн Європи за кількістю розлучень. За даними Державного комітету статистики України у східних областях в середньому на кожні два шлюби припадає одне розлучення [1].

Розлучення завжди призводить до сильних емоційних переживань та страждань, яких неможливо уникнути. Будь яке розлучення – навіть

бажане – є серйозною реорганізацією життєвої ситуації розлученої людини, самосприйняття, самооцінки, особистісних

Аналіз

А. В. Петровська усвідомлює значення якої він буде

Відомості

«Я-ідеального» З. Фрейда, К.

запропоноване «соціального Я»

Більше

М. Розенберг «вірогідне Я»

«виміри» «Я-на самооцінку [3]

Представлення

людини системи структури та

генералізація йому інтегру

визначають м

В залежності

індивіду чи о

1) на рівні «соціально-рольової»

потребою орг

індивіду – соціально-рольової певної спільності

знання про се

індивіду від самовизначення

«Я»-конструкції здоров'ї, мати суспільстві, се

зміни у «Я»-власного благо

Образ

самосвідомості впливом нор

бажане – є серйозною травмою, яка поглиблюється необхідністю повної реорганізації життя. «Ефект розлучення» (особливий стан переживання ситуації розлучення та його наслідків) певним чином впливає на самосприйняття розлучених жінок та чоловіків, динаміку їхньої самооцінки, зміст очікувань, життєвих планів і перспектив, ролі особистісних, значущих контактів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Образ «Я», за А. В. Петровським та М. Г. Ярошевським, - це відносно стійка, не завжди усвідомлювана, неповторна система уявлень індивіда про себе, на основі якої він будує свою взаємодію з іншими [2].

Відомим розрізненням образів «Я» є розрізнення «Я-реального» та «Я-ідеального», яке так чи інакше присутнє у працях У. Джемса, З. Фрейда, К. Хорні, К. Левіна, К. Роджерса та багатьох інших, а також запропоноване У. Джемсом розрізнення «матеріального Я» та «соціального Я».

Більш дрібна класифікація образів була запропонована М. Розенбергом: «теперішнє Я», «динамічне Я», «фактичне Я», «вірогідне Я», «ідеалізоване Я». Ш. Самюель відокремлює чотири «виміри» «Я-концепції»: образ тіла, «соціальне Я», «когнітивне Я» та самооцінку [3].

Представники когнітивного підходу, говорять про наявність у людини системи внутрішніх ідентичностей або схем «Я», що надають структуру та смисл релевантному досвіду індивіда. Схеми «Я» - це генералізація досвіду, який стосується «Я» індивіда, які допомагають йому інтегрувати та пояснювати власну поведінку. Схеми «Я» визначають минуле та теперішнє, а також – майбутнє [4].

В залежності від того, на якому рівні – організму, соціального індивіду чи особистості – проявляється активність людини, виділяють: 1) на рівні «організм-середа» - фізичний «Я»-образ, що викликається потребою організму у фізичному благополуччі; 2) на рівні соціального індивіду – соціальні ідентичності: статеві, вікові, етнічна, громадянська, соціально-рольова, які пов'язані з потребою людини у належності до певної спільноти; 3) на рівні особистості – диференційований образ «Я», знання про себе, яке виникає шляхом порівняння себе з іншими та надає індивіду відчуття власної унікальності, забезпечує потреби у самовизначенні та самореалізації.

«Я»-концепція є уразливою та залежить від подій життя та змін у здоров'ї, матеріальному стані, соціальних зв'язках, положенню у суспільстві, сексуальних відносин, умов життя та одруження. Серйозні зміни у «Я»-концепції у свою чергу можуть впливати на відчуття власного благополуччя.

Образ «Я» дорослої людини є складовою частиною її самосвідомості, що вибудовується під час процесу соціалізації під впливом нормативних та ідіосинкразичних подій. Розлучення може

розглядатися як приклад ідіосинкразичної події людського буття – тобто події, що є непередбачуваними та незапланованими. Їхня непередбачуваність, а також неможливість емоційного розділення з іншими людьми, призводять до стресу та необхідності серйозної реорганізації життя людини.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість закордонних досліджень специфіки проблеми розлучення та подальших варіантів розвитку особистості після розлучення, кількість вітчизняних досліджень цієї проблеми є обмеженою. Тож, психологічні особливості українських жінок та чоловіків після розлучення є недостатньо вивченими. Специфіка буття сучасних українських жінок та чоловіків після офіційного розлучення, а також їхні психологічні особливості є предметом нашого дослідження.

Метою даної статті є аналіз змін, що відбуваються в образі «Я» людини, що пережила розлучення.

У дослідженні взяли участь 140 респондентів, 108 жінок та 32 чоловіка, віком від 21 до 67 років.

Результати дослідження.

Згідно з результатами нашого дослідження жінки частіше беруть на себе відповідальність розпочинаючи процедуру розлучення. Так, ініціаторами розлучення виявилися 76% опитаних нами жінок і лише 56% чоловіків. З них 51% жінок та 56% чоловіків вважали свій шлюб таким, що не вдовольняв їхні потреби та не був успішним.

Загалом, кожна десята особа, що пройшла процедуру розлучення, скаржиться на значне погіршення самопочуття. Згідно із суб'єктивних оцінок респондентів, краще за всіх почувають себе ініціатори розлучення, як жінки так і чоловіки, гірше – їхні партнери, які були поставлені перед фактом розлучення ($p = 0,0001$).

Зміни, з якими стикається людина після розлучення, провокують зміни в образі «Я» розлученої людини. Різниця між уявленнями про себе у шлюбі, у момент розлучення та після нього дає значну інформацію щодо динаміки образу «Я».

Менш щасливими (такими, яким таланить) відчували себе у шлюбі ті жінки та чоловіки, які виступили у якості ініціатора розлучення. І хоча представники всіх чотирьох груп на момент розриву стосунків відзначають падіння цього показника, а після розлучення – його зростання, лише чоловіки, які не ініціювали розриву не досягають початкових значень цієї якості.

Схожа тенденція спостерігається і щодо якості «вміння співчувати» у жінок, що не були ініціаторами розриву шлюбу. Таким чином, можемо казати про те, що розлучення впливає на жінку, яка не ініціювала розлучення, зменшуючи її схильність до співчуття.

Жінки-ініціатори розлучення відзначають значне зростання такого показника як «Сила» у порівнянні з його попередніми значеннями, у той

час як інші категорії жінок відповідалість суб'єктивно пом'якшують.

Зростання показника «Сила» в самоописах жінок-ініціаторів розлучення, зазвичай відбувається в момент розлучення, що компенсує втрату контролю над ситуацією.

Цікавим є зростання показника «Здатність вести діалог» в обох групах чоловіків після розлучення. А «здатність вести діалог» в обох групах чоловіків після розлучення оцінюється якостю «здатність вести діалог».

Ситуація власної жіночої ситуацію розлучення зроби припущення на оцінку жінки.

Більш жінки, що чоловіки, що в такі трансформовані власним життям непередбачувані під контролем) що завдає нищівних наслідків.

Жінки-ініціатори розлучення як «Мужність» цього показника ініціатори розлучення віднайти втрачені Чоловіки, що і демонструють.

Жінки, послідовне зростання представники жінок цієї якості на момент розлучення подальшому.

Як більшість чоловіків не ініціатори розлучення.

час як інші категорії досліджуваних відзначають незначні зміни. Тобто, відповідальність, яку бере на себе жінка за ініціацію розлучення суб'єктивно помножує почуття впевненість у власних силах.

Зростання показника «Сильна особистість» у порівнянні з самоописами до розлучення, демонструють і жінки, і чоловіки, що ініціювали розлучення. Жінки та чоловіки, що не були ініціаторами розлучення, зазначають значне падіння самооцінки за цим показником в момент розлучення, та подальше зростання, яке однак не в змозі компенсувати шкоду, що завдав самооцінці розрив сталих стосунків.

Цікавими є самооцінки респондентів щодо таких якостей як «дух змагання», «здатність до лідерства», «здатність вести за собою». Ми відзначаємо зростання якості «дух змагання» у представників всіх чотирьох груп (найбільше зростання – у жінок, що не ініціювали розлучення). А от оцінки за якостями «здатність до лідерства» та «здатність вести за собою» є дзеркальним у чоловіків. Представники обох груп чоловічої вибірки на момент розлучення демонструють зростання оцінок за якістю «здатність до лідерства» та падіння оцінок за якістю «здатність вести за собою».

Ситуація розлучення не впливає деструктивно на зміни в оцінці власної жіночності у жінок-ініціаторів розлучення, навпаки, переживши ситуацію розлучення, вони відчують себе більш жіночними. Можемо зробити припущення про те, що відчуття власної сили позитивно впливає на оцінку жінки себе як привабливої, жіночної, сексуальної.

Більш жіночними відчують себе після розлучення також і чоловіки, що не ініціювали розрив сімейних стосунків. Ми пов'язуємо такі трансформації з відчуттям розгубленості та втрати контролю над власним життям, що може виникнути у чоловіка, який стикається з непередбачуваною ситуацією, яку він не в змозі контролювати (тримати під контролем), а також із переживанням розлучення як знецінення себе, що завдає нищівного удару по самооцінці чоловіка.

Жінки-ініціатори розлучення відзначають зростання такої якості як «Мужність», представники інших трьох груп зазначають зниження цього показника на момент розлучення. Після розлучення чоловіки-ініціатори розлучення та жінки, що його не ініціювали, мають змогу віднайти втрачену мужність і навіть перевершують початкові показники. Чоловіки, що не ініціювали розпад шлюбу, навпаки, і після розлучення демонструють зниження самооцінки цієї якості.

Жінки, які були ініціаторами розлучення демонструють послідовне зростання такої якості як «атлетичність», тоді як представники інших категорій відзначають зменшення виразності цієї якості на момент розлучення і повернення її до початкових показників у подальшому.

Як більш ревливих після розлучення оцінюють себе лише жінки-ініціатори розриву. Ми пов'язуємо такі зміни з втратою відчуття

захищеності та стабільності, яке надають шлюбні відносини, та зниженням впевненості у власній цінності у суб'єктивному самосприйнятті. Представники інших категорій демонструють зменшення цього показника, що може свідчити про зростання впевненості у собі.

Представники усіх чотирьох груп демонструють зростання такої якості як «Агресивність» на момент розлучення. Ми можемо спостерігати дві тенденції: жінки-ініціатори та чоловіки, що не ініціювали розлучення, стають більш агресивними на момент розлучення, після чого цей показник зменшується. Чоловіки-ініціатори та жінки, що не ініціювали розлучення, демонструють зростання агресивності і після розпаду шлюбу.

Менш довірливими стають представники всіх категорій. Однак, якщо ініціатори розлучення (жінки та чоловіки) пізніше відзначають зростання в себе цієї якості, у тих, хто не ініціював розлучення ми спостерігаємо і подальше падіння довіри. Така сама картина спостерігається і щодо змін у самооцінці за якістю «Теплота, сердечність».

Таким чином, можемо стверджувати що розлучення і справді впливає на динаміку образу «Я» людини.

Висновки та перспективи. Розлучення є кризовим періодом, внаслідок якого стаються значні зміни у житті людини. Воно суттєво впливає на самосприйняття жінок та чоловіків, їх очікування, життєві перспективи та плани, зміну соціальних ролей, особистісні контакти.

Більшість розлучених жінок та чоловіків мають змогу самостійно подолати негативні наслідки розлучення та будувати нові стосунки. Однак, разом з тим, деяка кількість розлучених жінок та чоловіків мають проблеми з побудовою стосунків та реорганізацією життя та, у зв'язку з цим, потребують допомоги.

Наступною стадією нашої роботи стане розробка комплексу заходів, спрямованих на надання психологічної допомоги, реабілітацію жінок після розлучення.

Список використаної літератури

1. 2010 став рекордно низьким за кількістю розлучень в Україні. // Прес-служба Міністерства юстиції України: <http://www.minjust.gov.ua/0/34049>
2. Петровский А. В. История и теория психологии / А.В. Петровский, М.Г. Ярошевский. - Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. - 416 с.
3. Столин В. В. Самосознание личности : монография / В.В. Столин. - М.: Издательство Московского Университета, 1983. - 284 с.
4. Markus H. Possible Selves: The Interface between Motivation and the Self-Concept // H. Markus, P. Nurius. - In Yardley, K., Honess, T. (Eds). Self and Identity: Psychosocial Perspectives. Wiley, 1987. - pp. 157-172.

Донець О.
розлучення

У статті досліджень щодо дослідження динаміки пережили розлучення дослідницької роботи

Ключові
травматизація, сам

Донець О. І.
розвод

В статті р дослідований от Представлены р українских женщин рассмотрены пер

Ключевые
травматизация, сам

Donets O.
experienced divorce

The article about the definition dynamics self-conce a divorce. Also disc

Keywords: c self-image, self-con

УДК 159.92

ВПЛИВ Р

Сім'я для д зустрічається в пр найважливіших чи дитини майже пов стартові характери уявлення про те, що частину майбутніх інформація, яка бу визначає характер й ми акцентували сво

Донець О. І. Динаміка образу «Я» людини, що пережила розлучення

У статті розглянені результати вітчизняних та закордонних досліджень щодо визначення поняття образу «Я». Наведені результати дослідження динаміки образу «Я» українських жінок та чоловіків, що пережили розлучення, а також розглянені перспективи подальшої дослідницької роботи.

Ключові слова: розлучення, криза, «ефект розлучення», травматизація, самооцінка, самосприйняття, образ «Я»

Донець О. И. Динамика образа «Я» человека, который пережил развод

В статье рассмотрены результаты отечественных и зарубежных исследований относительно определения понятия «образ «Я». Представлены результаты исследования динамики образа «Я» украинских женщин и мужчин, которые пережили развод. Также рассмотрены перспективы дальнейшей исследовательской работы.

Ключевые слова: развод, кризис, «эффект развода», травматизация, самооценка, самовосприятие, образ «Я»

Donets O. I. The dynamics of the image "I" person who has experienced divorce

The article considers the results of domestic and foreign researches about the definition of the Self-Concept. Presents the results of the research of dynamics self-concept of Ukrainian women and men, which have experienced a divorce. Also discussed prospects of the further research work.

Keywords: divorce, crisis, "the effect of divorce", trauma, self-esteem, self-image, self-concept

УДК 159.922.8 – 316.36

А. І. Єфімова

ВПЛИВ РОДИНИ НА ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ ЮНАКІВ

Сім'я для дитини - це перший соціальний світ, з яким він зустрічається в процесі свого розвитку. Вплив батьків є одним з найважливіших чинників, що соціалізують, оскільки ранні враження дитини майже повністю пов'язані з сім'єю і саме тут визначаються стартові характеристики розвитку. У сім'ї дитина отримує перші уявлення про те, що таке чоловік і жінка. На думку дослідників, важливу частину майбутніх уявлень дитини про сімейне життя складає та інформація, яка була засвоєна ним за допомогою батьків, вона ж визначає характер його статевої ідентичності [1]. У нашому дослідженні ми акцентували свою увагу на юнаках, бо в останні часи спостерігається